

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-450/17-2
Podgorica, 20.07.2017.godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
-n/r Ministra-

P O D G O R I C A

Na dostavljeni Nacrt zakona o unutrašnjim poslovima, ističemo sljedeće primjedbe:

Nacrtom zakona o unutrašnjim poslovima, u članu 127 "Sticanje višeg zvanja na osnovu volonterskog rada" (Poglavlje VI Zvanje policijskih službenika), predlaže se sticanje višeg zvanja na osnovu volonterskog rada, koje podrazumijeva zaključivanje ugovora o volonterskom radu sa licima koja su u radnom odnosu.

Odredbom člana 168 Zakona o radu ("Sl.list CG", br.49/08,26/09,59/1, 66/12 i 31/14) propisano je da poslodavac može sa nezaposlenim licem zaključiti ugovor o volonterskom radu, u skladu sa posebnim zakonom.

Imajući u vidu činjenicu da navedena odredba Zakona o unutrašnjim poslovima predviđa zaključivanje ugovora o volonterskom radu sa licima koja su veću radnom odnosu, direktno je u suprotnosti sa odredbom člana 168 Zakona o radu.

Nadalje, odredbom člana 131 "Beneficirani radni staž" (Poglavlje VII Dužnosti i prava policijskih službenika), Nacrtu zakona o unutrašnjim poslovima predlažete da se policijskom službeniku staž osiguranja računa u povećanom trajanju tako da se svakih 12 mjeseci stvarno provedenih u vršenju policijskih poslova računa od 13 do 18 mjeseci staža osiguranja, u zavisnosti od radnog mesta utvrđenog aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kao i da radna mjesta kojim se staž osiguranja računa u povećanom trajanju utvrđuje Vlada.

S obzirom da se radi o pitanju koje, po svojoj prirodi, pripada sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja i koje je kao takvo regulisano Zakonom o penzijskom i invalidskom („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16 i

55/16), njihovim regulisanjem drugim propisima se zadire u sistem penzijskog i invalidskog osiguranja.

Naime, pitanja vezana za staž osiguranja sa uvećanim trajanjem uređena su odredbama čl. 69 - 72 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Takođe, podsjećamo da je odredbom člana 72 stav 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano da radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, postupak i način za njihovo utvrđivanje, kao i stepen uvećanja staža osiguranja u organima državne uprave utvrđuje Vlada Crne Gore, u skladu sa zakonom, po prethodno prijavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

U skladu sa navedenim zakonskim odredbama doneseni su Uredba o utvrđivanju radnih mesta, odnosno poslova u organima državne uprave na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ("Službeni list CG", br. 80/10, 36/14 i 32/16) i Pravilnik o bližem određivanju radnih mesta, odnosno poslova u organima državne uprave na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ("Službeni list CG", br. 46/14, 45/16 i 26/17) kojim su u organima državne uprave bliže određena radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u skladu sa njihovim aktima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Takođe, članom 8 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da se prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja stiču, ostvaruju i koriste samo pod uslovima i na način utvrđen navedenim zakonom i ne mogu se regulisati drugim propisima.

Nacrtom zakona o unutrašnjim poslovima u članu 165 "Prestanak radnog odnosa na lični zahtjev" (Poglavlje VIII Disciplinska odgovornost policijskih službenika) predložili ste da izuzetno od uslova propisanih Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, policijski službenik kojem na lični zahtjev i uz saglasnost ministra radni odnos prestane do 31. decembra 2020. godine, ima pravo na starosnu penziju, ukoliko navrši najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja, te da se policijskom službeniku starosna penzija određuje na način propisan Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, s tim što se prilikom određivanja ličnog koeficijenta, ako je za njega povoljnije, lični koeficijent utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u cijeloj kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na starosnu penziju, kao i da se iznos starosne penzije uvećava za 20%, s tim što ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa **Zakonom o penzijskom invalidskom osiguranju**.

Prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, osiguranicima koji rade na naročito teškim, opasnim i za zdravlje štetnim radnim mjestima, odnosno poslovima kao i osiguranicima koji rade na radnim mjestima, odnosno poslovima na kojima poslije navršenja određenih godina života ne mogu uspješno obavljati svoju profesionalnu djelatnost, staž osiguranja u efektivnom trajanju računa se sa uvećanim trajanjem.

Osim toga, po osnovu rada na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, propisano je snižavanje starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju.

Dakle, osiguranici kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, kao što su policijski službenici, ostvaruju pravo na starosnu penziju sa nižim godinama života od onih koje su propisane za ostale osiguranike – srazmjerno periodu za koliko im se staž

uvećao po osnovu rada na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (“Službeni list CG”, broj 78/10), koji je u primjeni od 6. januara 2011. godine, uvedene su još dvije pogodnosti za zaposlene koji rade na beneficiranim radnim mjestima u Crnoj Gori. Tako je ukinuta donja starosna granica od 55 godina, do koje se po osnovu rada na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem mogla sniziti propisana starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju. S druge strane, propisano je da lice koje ima 40 godina staža osiguranja stiče pravo na starosnu penziju, bez obzira na navršene godine života.

Ukazujemo da su ranijim izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koje su se primjenjivale od 31. decembra 2008. godine do 31. decembra 2012. godine (član 197b), bili propisani posebni-povoljniji uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za pojedine kategorije osiguranika (ovlašćeni službenici u smislu propisa o vršenju unutrašnjih i policijskih poslova; ovlašćeni službenici Agencije za nacionalnu bezbjednost; profesionalna vojna lica na službi u Vojsci Crne Gore; zaposleni u organima i organizacijama koji, u smislu propisa o odbrani, rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem; ovlašćena službena lica u smislu propisa o izvršenju krivičnih sankcija).

Takođe Zakonom o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (“Službeni list Crne Gore”, broj 34/11), koji se primjenjivao od 20.07.2011. godine do 31.12.2011. godine, bili su propisani povoljniji uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za osiguranike koji obavljaju poslove na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, od uslova propisanih za ostale osiguranike, među kojima su i zaposleni u Upravi policije, MUP-a, Agenciji za nacionalnu bezbjednost i profesionalna vojna lica na službi u Vojsci Crne Gore, a koji nijesu ispunjavali uslov iz člana 197b po pitanju godina života, ostvarili pravo na starosnu penziju.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima (“Službeni list CG”, broj 1/15), koji je stupio na snagu 13.01.2015. godine i primjenjivao se do 1.07.2015. godine, bilo je propisano da policijski službenik kojem na Iični zahtjev i uz saglasnost ministra radni odnos prestane do 1. aprila 2015. godine, ima pravo na starosnu penziju, ukoliko do 31. januara 2015. godine navrši najmanje 40 godina života i 20 godina staža osiguranja od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Za vrijeme važenja gore citiranih zakonskih odredbi, značajan broj policijskih službenika koji su radili na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem ostvario je pravo na starosnu penziju, što je značajno uticalo na povećanje sredstava za finansiranje penzijskog sistema.

U odnosu na vaš predlog da se Zakonom o utrašnjim poslovima propisu povoljniji uslovi penzionisanja za policijske službenike u odnosu na ostale kategorije osiguranika ukazujemo da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja zavise od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, pa bi propisivanje povoljnijih uslova penzionisanja za određene kategorije lica, kako je predloženo, zahtjevalo redistribuciju sredstava od osiguranika koji po opštim uslovima ostvaruju pravo na penziju ka osiguranicima koji to pravo ostvaruju pod povoljnijim uslovima.

Imajući u vidu sve navedeno, mišljenja smo da, prihvatanje predloženih rješenja za beneficirani staž i propisivanje posebnih uslova penzionisanja za policijske službenike u

odnosu na druge osiguranike u Crnoj Gori koji pravo ostvaruju po opštim propisima, na navedeni način u Nacrtu zakona o unutrašnjim poslovima nije u skladu sa osnovnim principima na kojima se temelji sistem penzijskog i invalidskog osiguranja uspostavljen Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i da bi isto dovelo do narušavanja principa ravnopravnosti, drugih sličnih zahtjeva za posebnim uslovima penzionisanja, povećanja broja korisnika, kao i povećanja sredstava za finansiranje penzijskog sistema, što bi uticalo na stabilnost i održivost budžetskog finansiranja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

